

sinäinen torstai, jos vaan ei ole taas kovin lumisade tai pakkanen jota ei suinkaan tule olemaan, minä toivoisin että kaikki, jotka täällä paikkakunnalla lukevat Toveritarta, tulisivat t. y. "Veijen" talolle ja toisivat monta sellaistaikin naistoveria mukaan, jotka eivät vielä ole ruvenneet lukemaan vakituksesti Toveritarta. Siellä tulisi olemaan sitte ompeluseuran kokous ja kaikkea hauskaa mitä vaan tuotte mukanaan. Siellä sitte ommellaan ja juodaan kahvia sekä kehitetään toverihenkeä toisillamme, valmistetaan komeita esineitä. Se on yksi asia, jolla me naiset voimme palvella osastoa, joka on hyvin sopiva meidän raatajainsten vähille joukotilaisuuksille, käyttää yhteistaloutta hyväksi. Meillä naisilla olisi vielä monta muuta toimia, joita me kyllä kykenisimme tekemään jos meidän askareitamme vaan keräisi niin hyvin kuin tähän yllämainittuun. Siis tytöt ja äkkä, kaikki joukolla — työt mukaan ja lapsetkin — ja torstaisin kello 3 j.p.p. haallille. Terve tuloa! J.

HANNA, WYOMING

Tervehdys täältäkin Toverittaren lukijoille! Sitähän on pitkä aika, kun täältä on ollut kirjettä Toverittareissa, vaikka kyllä on valittu kirjeenvaihtajia. Mutta luulen, että ne kirjeenvaihtajat uselinkin luottavat vaan lukeutuessa, koska ei tämä meidänkään kirjeenvaihtaja mitään kirjota.

Ompeluseuran myyjäiset pidettiin 11 p. maaliskuuta joista oli hyvin pienet tulot entisiin myyjäisiin verraten. Mutta ei perusteta siitä, vaikka ei aina saadakaan suuria voittoja. Koetetaan uudella innolla taas ostaa käsintehdä j valmistaa entistä parempia. Siis minä toivoisin, että tekin, jotka ette vielä ole kannattaneet ompeluseuran, että nyt kesän tullen yhteistyöt joukkoon. Eikä aina sanoka, että "mitäpä tuolla tekee, kun meillä ei edes ranssista". Siis kaikki naiset ompeluseuran kokoukseen.

Sefa Lepistö oli täällä luennollansa ja luentotilaisuudesta näkyi näkiviä joistavan pöissa-ajollaan harvoja lukuunottamatta. Täisipa olla sihenkin syynä se, ettei niillä luentoja tarjottu taunssin kanssa, kuten se luennontaja oli lähtenään Hannan arkkipöyhöön kirjottanut ja arvostellut Hannan suomalaisten taunssikikka.

Perheittaman päätty osasto viime kokouksessan, että päätään se lähessä tulevaisuudessa. Saa nähdä kuinka silloin pärjätään ilman taunssia. Vaikka on sentään vielä tiedä saako vaikka siellä tanssittavaksikin.

Suomalainen sielunpaimenin näkyy olevan kaupungissamme. paljon niillä on vielä Hannassakin jotka siihen vastakkain terviansa panevat. H. L.

MULLAN, IDAHO

Ompeluseuran kokouksessa maaliskuuta toinen päivä oli esillä seuraavia asioita: Ensimmäin maksettiin johtajien laskuja ja tilittiin Ramatuloja. Oli saapunut Toverin vastaavaan lähestyksenä. Toimitettiin lähestys. Valittiin komitea laittamaan esityksiä Toverin yhteiskokoukselle. Oltiin siitä mieltä Toverittaren suluteen, että se olisi laajennettava tai alettava julkaisemaan kahdesti viikossa, koska Toverittareissa on nykyään (Hänahaus kuten toimittaja on huomauttanut, että kirjeet (Pääkokouksentakirjeet eivät koskaan odota vuoroon, vaan arkipöykä.) joutuvat toisinaan esilöönään pitkäät ajat odotamassa vuoroaan tulla julkaistuksi, ilmanhaiden vuoksi. Laajennuksesta luonnollisesti tullisi enempi kustannuksia, mutta oltiin siitä mieltä, että Toverittaren tilausmaksu voitaisiin korottaa vaikeapa \$1.50. Ja se selkka, että toimittaja asuu nykyään Portlandissa katsottiin tuottavan jonkunverran haistaa lehdeksi, niin päätettiin esittää kokoukselle, että eikö olisi mahdollista mahdollista järjestää asiota siten, että toimittaja voisi asua Astoriassa. Toimittajaan oltiin muuten tyytyväisiä kaikki puolin.

Valittiin komitea ostamaan uusia

käsityöaineita ja päätettiin alkaa taas neulomaan oikein kiiressä, koska vasta päätetyissä myyjäisissä menivät käsityöt hyvin kaupaksi. Jotkut miestoverit ovat meitä naisia kyllä moittineet siitä, että me nyt muka touhuaisimme iliksi käsitöidemme kanssa ja että meidän olisi jo aika heittää käsityöt syrjään ja alettava kehittämään itseämme.

Kehitystä me kyllä tarvitsemme, se on totta, mutta ompeluseura ja sen käsityöt eivät ole koskaan olleet kehityksemme tiellä, jos meillä voisi vaan muuten olla halua siihen ja sitä paitsi kehityksen eteen ompeluseuramme juuri työskenteleekin, sillä me tiedämme, että me emme voi levittää tietoisuutta kovinkaan pitkälle ilman aineellisia varoja. Niihtähän on aina täälläkin puute ja siksi juuri olemmekin huomanneet että ompeluseura on välttämätön olemassa. ROSA KOSKI.

WARREN, OHIO

Lähetän lämpimät terveiseni Toverittaren laajalle lukijakunnalle ja toivotan väsymätöntä innostusta Toverittaren avustajille ja sen asiainlehdille Toverittaren levittämistyössä.

Piirrän jonkun sanan ompeluseuran puolesta, koska ei kirjenvaihtaja ole suvalnut sen toiminnasta mitään kirjoittamaan, vaikka mitäpä sellainen henkilö voi asiosta kirjoittaa, jota ei näy edes kokouksissa enempää kun itämissänsä. Joten minä ompeluseuran kannattajana ja siinä toimivana henkilönä ilmoitan vähän sen toiminnasta toisten paikkakuntien ompeluseurojen naisille, että toimitaan siitä täälläkin koko ripeästi. Ompeluksia tuodaan joka kokoukseen valmistettuna, joita onkin jo kertynyt niin paljon, että päätettiin ruveta hommaamaan arpa-aijaa. Mutta päätimme ensin kysyä osaston kokouksessa, jos osasto ottaisi osaa, että hommattaisiin yhteiset myyjäiset, mutta jos ei osasto halua ryhtyä yhteisiin hommiin, niin sitten me hommaamme myyjäiset 19 p. huhtikuuta.

Ongpa oikein hauskaa kun täällä meidän Warrenissa on kaksi polkua, jotka kuuluvat ompeluseuraan, toinen siinä toinen puheenjohtajana ja toinen kirjuriina sekä ovat muutenkin ompeluseuran innokkaita esteenpäin vieviä. Ottakaapas toisellain pojat heistä esimerkiksi ja heittäkää pois porsastelunne. Antakaa edes se otta naisten toiminnalle, että tullette naisten itämin selviävään tai jos ette sitä voi tehdä, niin otkaa sitte niin kiittä, että pysyite kokouman puissa. Jopumelandin räjähtely euraa kovin ilkeään leiman itämälle ja tekee vastenmielisen vaikutuksen niille ihmisillä, jotka tahtoisivat viettää rauhallista ja ihmisimäistä elämää. Kovin ikävä sanoo, että kylässämme on vielä niin paljon nuoria miehiä, jotka ovat vielä niin alhaisella kehitystasella, että ei muuten yrittäkään itseään kehittää kuin alapäin — "että kun sillä heijalla olisi taas radua että saisi piirää!" Anteeksi — ehjän tytöt sinukaan ole niin alhaisella kehitystasella, että pojille juomaraheja kokoavat? Toivoisin sen jutun olevan silkkaa väleä, vaikka olenkin sen heittä itäselään kuulu.

Meninpä yhdeksi kysymään Toverittaren tilausta, kun tiedin, ettei hänelle tule minikäinista lehteä, niin sain kulvan vastauksen, että "en minä lue mitään suomalaisia". Se kai todistaa, että rahat täytyy säästää pojille "piirin" ostoa varten. Heittäkää hyvät tytöt pois sellainen menettely, sillä jos sellaista elämää kovin pitkälle jatketaan, niin voi siitä pian joutua poliisien kynsiin.

Te nauratte ja kiltutte nyt, mutta jonka naurun saatte vielä tuhansinkerroin itäkö, kun heidän kanssaan joudutte joskus naimisiin, johon ainakin pyrite. Ajatelkaa ajojssa, kun vielä on mahdollisuus korjata oma elämäne. Sitte se on jo valkeampaa, kun olette yhdyselämän juomarin kanssa aloittaneet.

Minä neuvon teitä millä tavalla te voitte hankkia tietoisuutta ja mikä on hyvä tienvilittiä hyvänpäin. Se on Toveritar. Lukekaa sitä ja kir-

jottakaa siihen ja kysykää neuvoja Toverittareita, niin varmaan niitä ilmiin annetaan. Tielätkä joka nainen Toveritar ja ottakaa osaa osaston toimintaan, niin pian tulette huomamaan, kuka se oikea neuvonantaja on — että se on Toveritar.

Toverinudella. TISKARI.

CUMBERLAND, WYO.

Ensi tervehdys Toveritar lehdelle! Tämä ei kyllä minulle kuulu, mutta kun ei kukaan järkevempi nainen ole hyväksi nähnyt kirjoittaa omaan äänenkannattajansa, niin minä teen sen.

Toverittaret mualla maailmalla voivat luulla, että me Cumberlandin naiset nukumme, vaan asia ei ole niin. Me emme nuku. Viime kokouksessa päätettiin, että vietetään naisten päivää 25 p. maaliskuuta monipuolisella ohjelmalla. Siis saapukyitten toverit ja toverittaret, saapukaa silloin suurilukuisina juhliimaan kanssamme. Silloin esitetään näyttökappale "Lesken kanssa naimisiin" sekä esitetään kaunilta ja repäseviä lauluja, joita harjoitellaan vartavasten naisten päiväksi.

Toidän JUSTINA.

Toverilehden ilmoituksen mukaan Sefa Lepistö saapuu tänne 25 p. maaliskuuta, joten me saamme hänestä juhlapuhejan itämitte. On päätetty, että otetaan ovirahaa 15 senttiä kaikilta, ja päällä itämätuloilla sitten avustetaan Toveritar-lehteä — siis Toverittaren hyväksi. Saapukaa naiset sinne lukuisina joukkoina kantamaan kortenne Toverittaren hyväksi, sillä se kuuluu meille, naiset.

Niin paljon hyvää ja opettavaista lukemista on lehdessämme joka viikko, että on koskaan malta jättää käsittäni sitä ennenkuin olen kaikki luenut läpi. Minä toivoisin, että jokaisen työläisäidin kotiin tulisi Toveritar. Siitä saisivat äidit iloa ja lohdutusta pitkien työpäivien lomassa.

Pieni huomautus kaikille. Emmeköhän me voisi poistaa sitä tyhmää tapaa, että kun on itämä tai tanssitt, että ne aletaan kello 10 ja 11 alkaen kuten on ollut tapana ja sen sijaan jokin kääntäisi kenkänsä kätret täst'edes haallilpäin ennen klo 8 illalla. Varmaan kahdeksaksi jokainen ehtii haallille, jos halua siihen löytyy.

ONKO RAKKAUTTA OLEMASSA ja mitä se on?

Kirj. Afes Ötsipel.

Leipäkysymyksiin on yksi sellainen, kun sinäkin molemmat tekevät parhaansa ja molemmat pyrkivät ymmärtämään, mitä toinen voi tehdä, eikä vaadi mikä toiselle ei ole mahdollista, niin tämä yhdessä, yhteisen leipäkysymyksen, yhteisen toimeentulon eteenkin puuhalliminen tulee kiinnittäväksi siteksi aviopuolisitten välillä. Sen sijaan että se näitten keskuudessa, jotka eivät ymmärrä eivätkä pyrkivään ymmärtämään toisiaan ja olevia oloja, muodostuu airtufeksi rittakapulaaksi. Kutenkin otkoon vielä kerran huomautettu, että ei tässä unohdeta, että siedettävä toimeentulo on välttämätön perhe-elämän jatkuaksesi.

Vielä muita aviopuolisilta toisiltaan kiinnittäviä tekiöitä ovat esimerkiksi yhteiset lapset (joita kaikki itsevet, järkevät avioparit hankkivat itselleen 2-3 tai 4, oman halunsa, harkintansa ja varojensa mukaan). Kun molemmat näitten lasten vanhemmat tietävät ja näkevät, että nämä heidän yhteiset lapsensa, jotka ovat tulos heidän keskinäisestä rakkaudesta ja innostuksesta, omaavat heidän molempien sekä ruumiin että sielun ominaisuuksiaan, ja tietävät, että heidän yhteinen velvollisuutensa, ja yhteinen oikeutensa on valvoa näitten lasten kaikkea maailmallista elämäntä onnen, ja kasvattaa niistä niin hyviä ihmisiä kuin vaan voivat, ja kun nämä aviopuolisot tietävät, että tämä lasten hoito ja kasvatus onnistuukseen välttämättä vaatii heidän molempien yhteistyötään, niin tämä kaikki on mitä voimakkain site kiinnittämään heitä toisiinsa.

Ei ainoastaan pakoittamaan yhdessä elämään, niinkuin muutamat asian seittävät, mutta saamaan aikaan todellista kiintymystä heidän välillänsä, jota yhden asian yhteinen harrastus vaikkuttaa.

Kaiken tämän lisäksi mitä edellä on sanottu, tulisi aviopuolisilla olla myöskin yhteisiä n.k. henkisiä harrastuksia. Jo naimisiin mennessään tulisi ihmisten ottaa huomioon, jos heillä niillä on, onko heillä yhtäläinen maailmankatsomus j.n.e. Mutta vielä enempi naimisissa ollessaan tulee pyrkiä toistensa henkisiä harrastuksia ymmärtämään, ja kaikki mahdollin varoa niitä pilkkaamasta ja halveksimasta.

Sanalla sanoen, rakkaus ei ole jotakin sellaista, jota taivas meille antaisi, ja taas etäisi jonkun määrätyn mitan, tai satunnaisen oikokujen mukaan, vaan se on aivan luonnollinen asia, jota meidän täytyy itse valvoa niinkuin muitakin luonnollisia asioita. Kokemuks osoittaa, että ne, jotka ottavat avioeroja sillä perusteella, että he muka huomavat etteivät rakastakaan sitä, jonka kanssa

ovat aviollittessa, vaan jostain toista, me samat ihmiset ottavat avioeroja yhä uudestaan ja uudestaan. He ovat unohtaneet, että rakkaus on sellainen kukka, jonka tuoksuista ja kauneudesta saa nauttia vaan ne, jotka ymmärtävät ja osaavat sitä huolellisesti hoitaa. Rakastaa osaavat vaan ne, jotka jatkuvasti itseänsä siihen harjoittelevat.

Yhtä välttämätöntä, kuin on rakkaus aviopuolisitten välillä, yhtä välttämätöntä on se lasten ja vanhempien välillä. Niin paljon kun puhutaan ja kirjoitetaan lasten kasvatuksesta ja siitä käytettävien eri menetelytapojen luonnollisuudesta ja parhimmuudesta, niin varmaan on, että jos vanhemmat eivät osaa kiinnittää lapsiaan itseensä rakkauden siteillä, niin eivät he myöskään voi niille enää mitään vaikuttaa silloin, kun tulee koetta korvan tasalle, kuten tavataan sanoa. Ja juuri se aika jolloin meidän työläisten lapset astuvat alas maailmalle neitosina ja nuorukaisina, määrää enempi kubi mikään toinen asia, minkälaisia ihmisiä heistä tulee. Meidän täytyisi silloin pyrkiä heitä ohjamaan minkälaiseen seuraan he joutuvat, minkälaisen maailman katsomuksen he saavat j. n. e. Mutta sen voimme, kuten sanottu, tehdä vaan siinä tapauksessa, että olemme omistuneet rakkauden siteillä heidät itäseemme kiinnittämälään. Yleämme siis pyrkiä kysyntiläisesti ja kylmästi filosofeerimaan, ettei rakkautta ole, vaan pyrkikääme sitä ymmärtämään, hoitamaan ja kasvattamaan omaksi onneksemme ja lasteimme onneksi.

— Kerätessänne tilauksia Toverille ja Toverittarelle voitte toimia paremmin kun pyydätte lähettämään paikkakuntanne tilaajaluettelon, josta näette kenelle tulee lehti ja kenelle ei ja kenen tilaus on uudistettava, sillä tilausten uudistus on yhtä tärkeä kuin uusien tilauksien ottaminenkin.

OPETELKAA LAULAMAAN

LASTEN LAULUKIRJA nuottipainos

on nyt valmistunut Toverin kustannuksella ja tarjotaan tilattavaksi. Hinta pehmeissä kansissa 25 senttiä ja kovissa kansissa 35 senttiä. Tämä kirja on ensimmäinen nuotilla varustettu lasten laulukirja suomalaisessa kirjallisuudessa. Hankkika se lapsellenne.